

РИЗИКИ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ПЛАТЕЖІВ ЧЕРЕЗ СИСТЕМУ WEBMONEY

З розвитком Інтернет-технологій та появою нових можливостей і функцій в Інтернеті, здійснення електронних платежів швидкими темпами набрало популярність і стало одним з наймасовіших процесів під час Інтернет-покупок чи перерахунку коштів. Але попри це система електронних платежів не є досконалою і має перешкоди для того, аби зайняти одне з чільних місць серед Інтернет-процесів. Однією з найважливіших перешкод є недостатня захищеність системи електронних платежів. [1]

Система електронних платежів (СЕП) має чимало ризиків. Серед найвідоміших :

- кредитний ризик;
- ризик втрати ліквідності;
- операційний ризик;
- правовий ризик тощо.

Операційний ризик включає в себе кілька ризиків. Зокрема : ризик втрати особистих даних користувача СЕП , ризик злому електронного гаманця , ризик чарджбеку.

Розглянемо більш детально ризики системи електронних платежів на прикладі такої платіжної системи як WebMoney. Дана система є одним з найпопулярніших сервісів серед користувачів країн СНД. Як і будь-яка інша СЕП (наприклад, QIWI, Payeer, PayPal тощо) WebMoney має ряд недоліків, але дозволяє робити грошові перекази і виконувати комерційну діяльність в мережі без необхідності наявності готівкових грошей.

За даними статистики атестаційного сервісу у 2015 році зареєструвалося 7200 осіб та об'єм операцій становив 18 млрд USD , а, наприклад, у 2014 році кількості зареєстрованих становила 7800 осіб і 19 млрд USD була частка об'єму операцій. Це означає, що наявність недоліків WebMoney призводить до постійної зміни кількості користувачів та операцій.

На динаміку WebMoney впливають:

- відсутність правил. Хоча певні правила і існують, але користувачі їх не виконують і діють за принципом “як ми вважаємо за потрібне, так і буде”;
- блокування електронних гаманців. Адміністрація WebMoney здійснює блокування на основі проведення сумнівних угод та спроб злому. У 70-80 % система виявляється правою.
- непрозорість процесу блокування. Коли гаманець заблоковано, користувач не отримує жодних повідомлень про рішення адміністрації.
- низький рівень популярності закордоном. Система не є занадто відомою в країнах, що не належать до СНД. Тому користувач має бути готовим до появи проблем, які пов'язані з отриманням коштів.

- ризик злому гаманця. Хоча WebMoney і є досить захищеною системою, але ніхто не застрахований від нападу досвідченого хакера. Для захисту гаманця та особистих даних доведеться докласти зусиль та користуватися лише офіційними програмами, особливо браузером. [2]

При здійсненні виводу коштів через WebMoney користувач стикається з проблемою оподаткування. Найбільш яскраво це виражається при виводі WMR (рублі) та WMZ (долар США). Відсоток за вивід WMR становить 4-5% від суми і 3-4% за WMZ. Не для кожного користувача це є вигідно і тому деякі з них не завжди хочуть скористатися саме WebMoney.

Таким чином, СЕП WebMoney повинна вирішити низку проблем для подальшого зросту динаміки користувачів та здійснених операцій. Вирішення уже існуючих проблем може призвести до “знищення” конкурентів, що буде лише позитивним результатом для даної системи.

Список використаних джерел:

1. Генкин А. С.: *статья «Риски электронных платежей: проявления, динамика, способы минимизации»: классификация рисков в сфере электронных услуг. 2012 [Электронный ресурс]. URL: <http://bankir.ru/tehnologii/s/riski-elektronnykh-platezhei-proyavleniya-dinamika-sposoby-minimizatsii-10001874/>.*
2. Віталій Кравчук, Дмитро Науменко, Андрій Глибовець. *Електронні гроші в Україні. / Аналітичний звіт. – К.: Альфа-ПІК, 2012. – 64с.*

Твалавадзе В.І., магістрант

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Рогова Н.В., к.е.н., доцент,

в.о. директора Черкаського навчально-наукового інституту

ДВНЗ «Університет банківської справи»

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ПРОВЕДЕННЯ В БАНКАХ КАСОВИХ ОПЕРАЦІЙ

В банківській діяльності особливе місце займає безпека касових операцій, забезпечення якої здійснюється відповідними нормативно-правовими актами, які визначають правила поведінки касира з готівковими коштами, обладнанням приміщень та спеціалізованою охороною об'єктів. Незважаючи на це, повністю попередити появи загроз під час проведення в банках касових операцій неможливо.

Нині набирає актуальності науковий інтерес до забезпечення безпеки проведення касових операцій в банківських установах. Тому важливим питанням є те, які саме заходи можуть попередити можливість виникнення загроз під час здійснення касових розрахунків, вивчення якого розпочато у працях таких дослідників, як Зубок М. І. [1], Курилін Б. І. [2], Мантулін В. С. [3].

Фундаментальними основами захисту проведення касових розрахунків в банках є: